

תפילות לחגים

Tefilot leḥaghim

Rugăciuni pentru sărbători

Izkor / Hazkarat nešamot ~ הזכרת נשמות / זכור Rugăciune de aducere aminte

De patru ori în fiecare an, în ultima zi de Pesah (Aḥaron Şel Pesah), în a doua zi de Şavuot, de Şemini Aţeret și de Iom Kipur se spun următoarele rugăciuni, în memoria celor decedați.

Aceste paragrafe sunt recitate imediat după citirea din Tora, sulurile de Tora fiind păstrate afară din Aron Kodes, pe amvon, acoperite cu un talit.

În majoritatea comunităților, există obiceiul ca persoanele care au ambii părinți în viață să nu ia parte la rugăciunea de Izkor.

Sursele rabinice și tradiția iudaică au consacrat obiceiul ca persoana care recită Izkor să promită și, după încheierea sărbătorii, să ofere o donație caritabilă în amintirea celor pe care îi pomenește cu această ocazie.

PENTRU TATĂ - לאב

Izkor Elohim nişmat avi mori

[NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI] **ben** [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI TATĂLUI] **şehalah leolamo, baavur şebli neder eten ţedaka beado. Bishar ze tehe nafšo ţerura biţror haħaim im nişmot Avraham Iţhak ve'Yaakov, Sara Rivka Raĥel veLeea, veim şear ţadikim veţidkaniot şebeGan Eden, venomar amen.**

יזכר אלהים נשמת אבי מורי
(פלוגי בן פלוגי) שְׁהַלַּח לְעוֹלָמוֹ,
בְּעִבּוּר שְׁבִלֵי נֶדֶר אֶתֶן צְדָקָה
בְּעָדוֹ: בְּשִׁבְרַי זֶה תִּהְיֶה נַפְשׁוֹ
צְרוּרָה בְּצִרוּר חַחִים, עִם
נְשָׁמוֹת אֲבֹתָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב,
שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה, וְעִם
שָׂאֵר צְדִיקִים וְצְדִקְנִיּוֹת שְׁבִנֵּן
עָדוֹ, וְנֹאמַר אָמֵן:

Fie ca Dumnezeu să Își aducă aminte de sufletul tatălui meu, învățătorului meu, [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI] fiul lui [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI TATĂLUI], care s-a dus în lumea sa, în meritul de a da *ţedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului său. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletul său să fie adăugat în buchetul vieții împreună cu sufletele lui Avraham, Iţhak și Yaakov, Sara, Rebeca, Raĥel și Lea și împreună cu alți drepți, bărbați și femei, în Grădina Edenului. Și să spunem: Amen!

PENTRU MAMĂ – לאַם

Izkor Elohim nišmat imi morati

[NUMELE EVREIESC AL MAMEI] bat [NUMELE

EVREIESC AL TATĂLUI MAMEI] šehalha

leolama, baavur šebli neder
eten ʔedaka beada. Bishar ze
tehe nafša ʔerura biʔror

haħaim im nišmot Avraham

Iʔhak ve'Yaakov, Sara Rivka

Raħel veLeea, veim šear

ʔadikim veʔidkaniot šebeGan

Eden, venomar amen.

Fie ca Dumnezeu să Își aducă aminte de sufletul mamei mele, învățătoarei mele, [NUMELE EVREIESC AL MAMEI] fiica lui [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI MAMEI], care s-a dus în lumea sa, în meritul de a da ʔedaka (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului său. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletul său să fie adăugat în buchetul vieții împreună cu sufletele lui Avraham, Iʔhak și Yaakov, Sara, Rebeca, Raħel și Lea și împreună cu alți drepți, bărbați și femei, în Grădina Edenului. Și să spunem: Amen!

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי
מוֹרְתִי (פלונית בת פלוני)
שְׁהַלְחָה לְעוֹלָמָהּ, בְּעֵבֹר
שְׁבִלִי נָדָר אֶתֵּן צְדָקָה בְּעֵדָה:
בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁה צְרוּרָה
בְּצְרוּר הַחַיִּים, עִם נִשְׁמוֹת
אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, שָׂרָה
רֵבֶקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאָר
צְדִיקִים וְצְדִיקָנוֹת שְׁבִנְי עֵדֶן.
וְנֹאמֵר אָמֵן:

PENTRU ALTE RUDE BĂRBAȚI – לשאר קרובים גברים

Izkor Elohim nišmat zkeini /

dodi / aħi / beni / baali [NUMELE

EVREIESC AL PERSOANEI] ben [NUMELE EVREIESC

AL TATĂLUI PERSOANEI] šehalah leolamo,

baavur šebli neder eten ʔedaka
beado. Bishar ze tehe nafšo

ʔerura biʔror haħaim im nišmot

Avraham Iʔhak ve'Yaakov, Sara

Rivka Raħel veLeea, veim šear

ʔadikim veʔidkaniot šebeGan

Eden, venomar amen.

יִזְכֹּר אֱלֹהִים נִשְׁמַת זְכֵינִי /
דוּדִי / אַחִי / בְּנִי / בַּעֲלִי
(פלוני בן פלוני) שְׁהַלְחָה לְעוֹלָמוֹ,
בְּעֵבֹר שְׁבִלִי נָדָר אֶתֵּן צְדָקָה
בְּעֵדוֹ: בְּשֹׁכֵר זֶה תִּהְיֶה נַפְשׁוֹ
צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים, עִם
נִשְׁמוֹת אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
שָׂרָה רֵבֶקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם
שְׂאָר צְדִיקִים וְצְדִיקָנוֹת שְׁבִנְי
עֵדֶן, וְנֹאמֵר אָמֵן:

Fie ca Dumnezeu să Își aducă aminte de sufletul bunicului meu / unchiului meu / fratelui meu / fiului meu / soțului meu, [NUMELE EVREIESC AL PERSOANEI] fiul lui [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI PERSOANEI], care s-a dus în lumea sa, în meritul de a da *țedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului său. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletul său să fie adăugat în buchetul vieții împreună cu sufletele lui Avraham, Ițhak și Iaakov, Sara, Rebeca, Raĥel și Lea și împreună cu alți drepti, bărbați și femei, în Grădina Edenului. Și să spunem: Amen!

PENTRU ALTE RUDE FEMEI - לשאר קרובים נשים

Izkor Elohim nišmat zkenti /
 dodati / aĥoti / biti / išti, [NUMELE
 EVREIESC AL PERSOANEI] bat [NUMELE
 EVREIESC AL TATĂLUI PERSOANEI] **șehalĥa**
leolama, baavur șebli neder eten
țedaka bead hazkarat nišmata.
Bishar ze tehe nafša țerura
bițror haĥaim im nišmot
Avraham Ițhak ve'Iaakov, Sara
Rivka Raĥel veLeea, veim șear
țadikim vețidkaniot șebeGan
Eden, venomar amen.

יזכר אלהים נשמת וקנתי /
 דודתי / אחותי / בתי /
 אשתי (פלונית בת פלוני) **שְׁהַלְכָה**
לְעוֹלָמָהּ בְּעִבּוּר שְׁבִלֵי נֶדֶר
אֶתֵּן צְדָקָה בְּעֵדָה: בְּשֹׁבֵר זֶה
תִּהְיֶה נְפִשָׁה צְרוּרָה בְּצִרוּר
הַחַיִּים. עִם נְשָׁמוֹת אַבְרָהָם
וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה רִבְקָה
רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר צְדִיקִים
וְצִדְקָנִיּוֹת שְׁבָנָן עֲדָן, וְנֹאמֵר
אָמֵן:

Fie ca Dumnezeu să-și aducă aminte de sufletul bunicii mele / mătușii mele / surorii mele / fiicei mele / soției mele, [NUMELE EVREIESC AL PERSOANEI] fiica lui [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI PERSOANEI] care s-a dus în lumea sa, în meritul de a da *țedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului său. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletul său să fie adăugat în buchetul vieții împreună cu sufletele lui Avraham, Ițhak și Iaakov, Sara, Rebeca, Raĥel și Lea și împreună cu alți drepti, bărbați și femei, în Grădina Edenului. Și să spunem: Amen!

PENTRU MAI MULTE RUDE – לקרובים?

Izkor Elohim nişmat znenai
uzkenotai, dodai vedodotai,
aħai veaħiotai, hen miţad avi,
hen miţad imi, şehalku
leolamam, baavur şebli neder
eten ţedaka beadam. Bishar
ze tihiena nafşoteihem ţerurot
biţror haħaim, im nişmot
Avraham Iţhak ve'Yaakov, Sara
Rivka Raħel veLeea, veim şear
ţadikim veţidkaniot şebeGan
Eden, venomar amen.

יזכר אלהים נשמות זנני
וזקנותי דודי ודודותי אחי
ואחיותי הן מצד אבי הן
מצד אמי שהלכו לעולמם.
בעבור שפלי נדר אתן צדקה
בעדכם: בשבר זה תהיינה
נפשותיהם צרורות בצרור החיים.
עם נשמות אברהם יצחק ויעקב.
שרה רבקה רחל ולאה ועם
שאר צדיקים וצדקניות שפגן
ערו ונאמר אמן:

Fie ca Dumnezeu să-şi aducă aminte de sufletul bunicilor şi bunicelor mele, unchilor şi mătuşilor mele, fraţilor şi surorilor mele, fie din partea tatălui meu, fie din partea mamei mele, care s-au dus în lumea lor, în meritul de a da *ţedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletelor lor. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletele lor să fie adăugate în buchetul vieţii împreună cu sufletele lui Avraham, Iţhak şi Yaakov, Sara, Rebeca, Raħel şi Lea şi împreună cu alţi drepţi, bărbaţi şi femei, în Grădina Edenului. Şi să spunem: Amen!

PENTRU CEI CARE AU PIERIT ÎN HOLOCAUST – לחללי השואה

Izkor Elohim nişmot kol krovai
ukrovotai, hen miţad avi hen
miţad imi, hakdoşim
vehatehorim şehumtu
veşenehergu veşenişħatu
veşenisrefu veşenitbeu
veşeneħneku al kiduş Hašem (al
iedei haţorerim hanaţiim imaħ
şemam vezikram), baavur şebli

יזכר אלהים נשמות כל
קרובי וקרובותי הן מצד
אבי הן מצד אמי הקדושים
והטהורים שהומתו ושהגרו
ושנשחמו ושנשרפו ושנמבועו
ושנחנקו על קדוש השם (על
ידי הצוררים הנציים, ימח
שםם וזכרם). בעבור שפלי

neder eten țedaka beadam.
 Bishar ze tihiena nafšoteihem
 țerurot bițror haħaim, im nișmot
 Avraham Ițhak ve'Yaakov, Sara
 Rivka Raħel veLeea, veim șear
 țadikim vețidkaniot șebeGan
 Eden, venomar amen.

נָדַר אֶתֵּן צְדָקָה בְּעַדְם:
 בְּשֹׁבֵר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶם
 צְרוּרוֹת בְּצָרוֹר הַחַיִּים, עִם
 נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב,
 שָׂרָה רַבֵּקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם
 שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת שְׁבִנֵּי
 עֵדֶן, וְנֹאמַר אָמֵן:

Fie ca Dumnezeu să-și aducă aminte de sufletele tuturor rudelor mele, atât din partea tatălui meu, cât și din partea mamei mele, cei sfinți și puri care au fost omorâți, uciși, măcelăriți, arși, înecați și sugrumați întru sfințirea Numelui lui Dumnezeu, (de către dușmanii nazisti, șterse fie-le numele și amintirea,) prin meritul de a da țedaka (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletelor lor. Ca răsplată pentru aceasta, fie ca sufletele lor să fie adăugate în buchetul vieții împreună cu sufletele lui Avraham, Ițhak și Yaakov, Sara, Rebeca, Raħel și Lea și împreună cu alți drepti, bărbați și femei, în Grădina Edenului. Și să spunem: Amen!

„EL MALE RAĤAMIM” PENTRU BĂRBAȚI - זכור רחמים לזכר

El male raħamim șoħen
 bamromim, hamțe menuħa
 nekħona al kanfei hașħina,
 bemaalot kedoșim utehorim,
 kezohar harakia mazhirim
 lenișmat [NUMELE EVREIESC AL PERSOANEI
 DECEDATE] ben [NUMELE EVREIESC AL TATĂLUI
 PERSOANEI DECEDATE] șehalak
 leolamo, baavur șebli neder
 eten țedaka bead hazkarat
 nișmato, beGan Eden tehe
 menuħato. Laħen baal
 haraħamim iastirehu beseter

אֵל מַלְא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן
 בְּמִרוֹמִים, הַמַּצֵּא מְנוּחָה
 נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי הַשְּׂבִינָה,
 בְּמַעְלוֹת קְדוּשִׁים וּמְהוֹרִים
 כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ מְזוֹהֲרִים, אֶת
 נִשְׁמַת (פְּלוֹנִי) בֶּן (פְּלוֹנִי) שְׁחֵלֵךְ
 לְעוֹלָמוֹ, בְּעִבּוֹר שְׁבִלֵי נָדַר
 אֶתֵּן צְדָקָה בְּעַד הַזְּכָרָת
 נִשְׁמָתוֹ, בְּגַן עֵדֶן תִּהְיֶה מְנוּחָתוֹ,
 לִבְנוֹ בְּעַל הַרַחֲמִים יִסְתַּיְחֶהוּ
 בְּסֵתֵר כַּנְפָיו לְעוֹלָמִים, וְיִצְרוֹר

knafav leolamim veitror biṭror
haḥaim et niṣmato, Adonai hu
naḥalato, veianuaḥ beṣalom al
miṣkavo, venomar amen.

בְּצָרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתוֹ, יי
הוּא נַחֲלָתוֹ, וַיְנַוְּחָ בְּשָׁלוֹם עַל
מִשְׁכָּבוֹ: וַנֹּאמֶר אָמֵן:

Doamne plin de îndurare care tronezi în înălțimi, fă să își găsească o odihnă adevărată sub aripile Prezenței Divine, în rându­l celor sfinți și curați care strălucesc precum flacăra cerească, sufletul răposatului [NUMELE DECEDATULUI] fiul lui [NUMELE TATĂLUI DECEDATULUI], prin meritul de a da *ṭedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului lui. De aceea, Părinte al îndurării, odihnește-i sufletul sub aripile divine în veci și adună-i sufletul în buchetul vieții. Domnul este moștenirea sa și El îi va odihni somnul în pace și să spunem: Amen!

אל מלא רחמים לנקבה - „EL MALE RAḤAMIM” PENTRU FEMEI

El male raḥamim ṣoḥen
bamromim, hamṭe menuḥa
neḥona al kanfei haṣḥina,
bemaalot kedoṣim utehorim,
kezohar harakia mazhirim
leniṣmat [NUMELE EVREIESC AL PERSOANEI
DECEDATE] **ben** [NUMELE EVREIESC AL
TATĂLUI PERSOANEI DECEDATE] **ṣehalka**
leolama, baavur ṣebli neder
eten ṭedaka bead hazkarat
niṣmata, beGan Eden tehe
menuḥata. Laḥen baal
haraḥamim iastira beseter
knafav leolamim veitror biṭror
haḥaim et niṣmata, Adonai hu
naḥalata, vetanuaḥ beṣalom al
miṣkava, venomar amen.

אֵל מְלֵא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן
בְּמֵרוֹמִים, הַמְצִיא מְנוּחָה
נְכוֹנָה עַל בְּנֵי הַשְּׁכִינָה,
בְּמַעְלוֹת קְדוֹשִׁים וּמְהוֹרִים
בְּזוֹהַר הַרְקִיעַ מְזוּהָרִים, אֶת
נִשְׁמָת (פְּלוּנִת) בַּת (פְּלוּנִי)
שֶׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בְּעִבּוֹר
שְׁבִלֵי נֶדֶר אֲתוֹן צְדָקָה בְּעַד
הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ, בְּגַן עֵדֶן תִּהְיֶה
מְנוּחָתָהּ, לְכֵן בְּעַל הַרַחֲמִים
יִסְתִּירָהּ בְּסֶתֶר בְּנֵפִי
לְעוֹלָמִים, וַיִּצְרוֹר בְּצָרוֹר
הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ, יי הוּא
נַחֲלָתָהּ, וַתְּנַוְּחָ בְּשָׁלוֹם עַל
מִשְׁכָּבָהּ: וַנֹּאמֶר אָמֵן:

Doamne plin de îndurare care tronezi în înălțimi, fă să își găsească o odihnă adevărată sub aripile Prezenței Divine, în rândul celor sfinți și curați care strălucesc precum flacăra cerească, sufletul răposatei [NUMELE DECEDATEI] fiul lui [NUMELE TATĂLUI DECEDATEI], prin meritul de a da *țedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletului ei. De aceea, Părinte al îndurării, odihnește-i sufletul sub aripile divine în veci și adună-i sufletul în buchetul vieții. Domnul este moștenirea sa și El îi va odihni somnul în pace și să spunem: Amen!

„EL MALE RAHAMIM” PENTRU MARTIRI - אֵל מַלְא רַחֲמִים לְקַדוּשִׁים

El male raḥamim șoḥen bamromim,
hamṭe menuḥa neḥona al kanfei
haṣḥina, bemaalot kedošim tehorim
veghiborim, kezohar harakia
mazhirim, et nišmat hakdošim
vehatehorim șehumtu veșenehergu
veșenišḥatu vešenisrafu vešenitbeu
veșeneḥneku al kiduș Hašem, baavur
șebli neder eten țedaka bead
hazkarat nimoteihem, beGan Eden
tehe menuḥatam. Laḥen baal
haraḥamim iastirem beseter knafav
leolamim, veițror bițror haḥaim et
nišmoteihem, Adonai hu naḥalata,
veianuḥu bešalom al miškevoteihem,
venomar amen.

אֵל מַלְא רַחֲמִים, שׁוֹכֵן בְּמַרְוֹמִים,
הַמְצִיא מְנוּחָה נְכוֹנָה עַל כַּנְפֵי
הַשְּׂבִינָה, בְּמַעְלֹת קְדוּשִׁים וּמְהוֹרִים
בְּזֹהַר הַרְקִיעַ מְהוֹרִים, אֶת
נְשָׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהַמְהוֹרִים
שְׁהוּמְתוּ וְשֶׁנְהָרְגוּ וְשֶׁנְשָׁחְמוּ
וְשֶׁנְשָׂרְפוּ וְשֶׁנְמַבְעוּ וְשֶׁנְחַנְקוּ
עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, בְּעִבּוֹר שְׂבָלִי
נֶדֶר אֶתֵּן צְדָקָה בְּעַד הַזְּכָרָת
נְשָׁמוֹתֵיהֶם, בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא
מְנוּחָתָם, לְכוּן בְּעַל הַרְחָמִים
וּסְתִירָם בְּסֶתֶר כַּנְפָיו לְעוֹלָמִים,
וַיִּצְרֹר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים אֶת
נְשָׁמוֹתֵיהֶם, יְיָ הוּא נִחְלָתָם,
וַיְנַוְחוּ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹתֵיהֶם,
וְנֹאמַר אָמֵן:

Doamne plin de îndurare care tronezi în înălțimi, fă să își găsească o odihnă adevărată sub aripile Prezenței Divine, în rândul celor sfinți, curați și puternici care strălucesc precum flacăra cerească, sufletele celor sfinți și curați care au fost uciși, asinați, arși, înecați și sugrumați întru sfințirea Numelui lui Dumnezeu, prin meritul de a da *țedaka* (fără să fac jurământ) pentru amintirea sufletelor lor. De aceea, Părinte al îndurării, odihnește-le sufletul sub aripile divine în veci și adună-le sufletul în buchetul vieții. Domnul este moștenirea lor, odihna lor să fie în Grădina Edenului și fie-le somnul în pace. Și să spunem: Amen!

אל מלא רחמים לחיילי צה"ל – „EL MALE RAHAMIM” PENTRU SOLDAȚII ISRAELULUI

El male raḥamim šoḥen bamromim,
hamṭe menuḥa neḥona al kanfei
haṣḥina, bemaalot kedošim,
tehorim veghiborim, kezohar
harakia mazhirim lenišmot ḥaialei
Ţva Hagana leIsrael šeanaflu
bemilḥamot Israel, vehol haloḥamim
bemaareḥot haam šeḥerfu nafšam
lamut al kedušat Hašem, uveezrat
Elohei maareḥot Israel heviu
litkomat hauma vehamedina
veligheulat haareṭ veir haElohim.
Baal haraḥamim iastirem beseter
knafav leolamim veitror biṭror
haḥaim et nišmatam, Adonai hu
naḥalatam, beGan Eden
menuḥatam, veianuḥu vešalom al
miškvam, veiaamdu legoralam
lekeṭ ḥaiamin, venomar amen.

אל מלא רחמים שוכן במרומים
המציא מנוחה נכונה על כנפיו
השכינה במעלות קדושים מהורים
ונבורים. גוהר הרקיע מהורים
לנשמות חילי צבא הגנה לישראל
שנפלו במלחמות ישראל וכל
הלוחמים במערכות העם שחרפו
נפשם למות על קדושת השם.
ובעזרת אלהי מערכות ישראל
הביאו לתקומת האמה והמדינה
ולנאטת הארץ ועיר האלהים:
בעל הרחמים יסתירם בסתר
בנפיו לעולמים ויצרור בצרור
חיים את נשמתם. יי הוא
נתלתם בנגן עדן תהא מנוחתם
וינחו בשלום על משכבם ויעמדו
לגורלם לקץ הימיו ונאמר אמן:

Doamne plin de îndurare care tronezi în înălțimi, fă să își găsească o odihnă adevărată sub aripile Prezenței Divine, în rândul celor sfinți, curați și puternici care strălucesc precum flacăra cerească, sufletele soldaților din Armata de Apărare a Israelului, care au căzut în războaiele Israelului, precum și sufletul tuturor luptătorilor din rândul poporului care și-au jertfit viața pentru sfințirea Numelui lui Dumnezeu și care, cu ajutorul Dumnezeului lui Israel, au ajutat la înființarea și menținerea neamului și a Statului, la salvarea țării și a orașelor lui Dumnezeu. Părinte al îndurării, odihnește-le sufletul sub aripile divine în veci și adună-le sufletul în buchetul vieții. Domnul este moștenirea lor, odihna lor să fie în Grădina Edenului și fie-le somnul în pace. Fie-le [jertfa] ca destin pentru sfârșitul zilelor și să spunem: amen!

☞ În funcție de obiceiul locului, oficiantul poate insera aici și alte rugăciuni de pomenire în amintirea unor personalități comunitare, religioase sau laice.

☞ După încheierea rugăciunilor de pomenire, continuăm cu "Așrei" (pagina XXX).